

Tafelrede t.g.v. de uitreiking van de Sip-bokaal op 9 maart 2018

Heren, waarde vrienden, lotgenoten,

Het had zomaar gekund dat ik uw Kerstdiner, waar ik al twee jaar hunkerend naar uitkijk, opnieuw niet had kunnen bijwonen ... Ik ben namelijk door het Nut uitgenodigd om vanavond, in het kader van Internationale Vrouwendag, de vertoning van de documentaire The Last Fight over de uit Olst afkomstige MMA-Fighter Marloes Coenen bij te wonen. MMA staat, zoals u ongetwijfeld weet, voor Mixed Martial Art, een combinatie van verschillende vechtkunsten zoals worstelen, judo, karate, kungfu en kickboksen. Marloes was in 2010 en 2011 Strikeforce-kampioen, een soort wereldkampioen, in de klasse tot 61 kilo. De indrukwekkende film over Marloes van vorig jaar is, in het Holstohuis, voor zowel mannen als vrouwen toegankelijk. Dat hebt u misschien in onze lokale courant gelezen. Wat daar echter niet in staat, en het is voor de fijnproevers, in het licht van de historie van de Sociëteit v/h Nuts Neut misschien wel aardig om hier te melden, dat er een voorprogramma is, *ik citeer nu de uitnodiging*, "alleen voor (jonge) dames" ... Kortom, mannen ... *en kennelijk overigens ook vrouwen, geen dame zijnde* ... zijn niet welkom. Nu zouden de heren die lid zijn van het Nut natuurlijk beklag kunnen doen over de ongelijke behandeling ... de heren werd immers toentertijd hún Nuts Neut ontzegd ... *maar ik zou het niet doen, als ik u was* ... Uiteindelijk is destijds de sociale uitsluiting door het vrouwelijk deel van het Nut voor u *een blessing in disguise* gebleken, al 32 jaar trotseert u de emancipatiegolf en behoudt u nog steeds de status van Heren in comfortabele achterstand-situaties. Het aanspreken van de dames zou zomaar kunnen leiden tot een onvoorspelbare dynamiek ... een damessociëteit voorheen Nuts Kir Royal of Nuts Bessen ... Ik stel daarom voor dat wij, *in splendid isolation*, vieren dat we nog steeds geen *Internationale Mannendag* nodig hebben.

Dat het zomaar had gekund dat ik het Kerstmaal opnieuw zou mislopen, is natuurlijk een grapje ...! Dat begrijpt u. Ik ben dolblij u een Gelukkig Kerstfeest en een Bevredigend Nieuwjaar toe te mogen wensen. Vorig jaar was ik helaas onverwacht verhinderd en heb dus moeten verzaken. Ik kreeg echter de dag na uw kerstbijeenkomst al een hartverwarmende mail van een Regent ..., *u weet wel welke ... de Regent, die in zijn edele ambt groeit en inmiddels wel de Regent met ongekende vooruitzichten genoemd mag worden* ..., die Regent dus, meldde mij dat u mijn feestrede had gemist. *Zo ongelofelijk aardig* ... Daarom maak ik dat nu goed door u twee keer zolang toe te spreken ...

Ik mag nu twee jaar uw Beschermheer zijn en dat zijn inmiddels de twee mooiste jaren van mijn leven ... Ik maak *min of meer* deel uit van de Sociëteit, zonder er lid van te hoeven zijn. Het Beschermheerschap verschaft mij bovendien drie privileges namelijk om door de Regenten 1. geïnformeerd te worden, 2. hen te mogen bemoedigen en 3. hen te waarschuwen bij serieuze bedreigingen. En verder bemoei ik mij helemaal nergens mee. Dat is een bijzondere kwaliteit van mij, die enkel in de Herensociëteit tot volle wasdom komt ...

Dat gezegd hebbend, mag ik misschien een drietal observaties met u delen.

De eerste observatie dateert alweer van 2016, het viel mij in de loop van dat jaar op dat na het vertrek van Regent Eilerts getornd werd aan de grootste weldaad van deze Sociëteit namelijk het volledig ontbreken van elke democratie. Ik heb in een eerdere kersttoespraak uitvoerig geargumenteed waarom het ontbreken van enige democratie als weldaad mag worden aangemerkt. Sterker nog, dat dit een bestaansvoorwaarde is voor deze club. U zult zich dat nog herinneren. De eerste keuzestress waarmee u geconfronteerd werd, betrof de hoogte van de ledenbijdrage. Ik ga daar nu niet verder op in, daarover is in die periode genoeg gecorrespondeerd. De merkwaardige nieuwjaarskaart van 2017, u weet wel, met een originele Fokke & Sukke, refereert aan de financiële situatie van de club. De Regenten zagen kennelijk zelf ook wel in dat zij korte tijd gedwaald hebben en noteren op de kaart: **ONDANKS ALLES WENSEN WIJ U EEN HEERLIJK 2017!** Nou, dat beurt echt op ...

Daaraan voorafgaand hadden u en ik al op 8 december 2016 een mail van de Regent met de ongekende vooruitzichten ontvangen, waarin hij het volgende schreef:

"Heren!

U weet 't: uw Regenten weten wat goed voor u is, en daar handelen zij naar. Democratische besluitvorming kent de soos niet. Zo is 't al 30 jaar, en zo blijft 't. Tot in lengte van jaren. Echter, bij de heren Feith en Lutgerhorst, deel uitmakend van het het Regentschap, ontwaren wij een lichte voorkeur voor enige medezeggenschap voor de leden. De Regenten Beumer en Van der Werf willen dat niet direct de kop indrukken, we moeten nog lang door met elkaar, en daarom, voor één keer, de eerste én de laatste keer, leggen wij u het volgende voor: (ik citeer nog steeds) ►

Uw sociëteit loopt niet voorop in het digitale tijdperk, en dat hoeft ook niet ... Er volgt dan een uitvoerige toelichting op hoe de Sociëteit in de loop van 30 jaren met gepaste vertraging heeft gereageerd op de moderne communicatiemogelijkheden ... *geruime tijd dus niet, stel ik met een knipoog vast*. Gelukkig maar. Voorgesteld wordt om de maandelijkse uitnodiging niet langer te printen en te verzenden, maar die voortaan per mail te versturen, met uitzondering natuurlijk van de Senior-Regent en onze Beschermvrouwe... die krijgen hem nog analoog! Heel bijzonder dat de redenen niet gelegen zijn in verheven doelen zoals kiezen voor duurzaamheid of om Erik de Gier te ontlasten ... neen, het zijn de kosten van de postzegels (totaal 300 euro) die de doorslag geven. De Regenten zijn, in samenspraak met de MuntMeester, voornemens de nieuwe manier van uitnodigen met ingang van januari 2017 te effectueren. Voor de Beschermheer zat de zorg in de laatste passage: *“Onze vraag aan u: kunt u zich vinden in de digitale convocaties, of wilt u ondanks de kosten per se vasthouden aan de analoge convocaties? Wij zien graag op korte termijn ieders antwoord tegemoet”*.

*Met vriendelijke groet,
Feith (E) & Van der Werf, Regenten
Beumer, Regent-Senior.*

Opmerkelijk is dat de assistant-Regent in dit rijtje ontbreekt ... maar daar zoek ik niets achter ...

Om mijn observatie context te geven, is het in dit specifieke geval misschien goed dat ik uit de intimiteit van de correspondentie met de bekende Regent, *altijd leuk*, mijn antwoord van diezelfde dag citeer, dat blijk geeft van mijn grote bezorgdheid.

*“Hallo Regent Rob,
Gelet op het feit dat onderstaande vraag uit de boezem van de Sociëteit zelf komt en dus voor de Heeren geen externe bedreiging vormt en gelet op het gegeven dat eventuele digitale communicatie niet aan de kernwaarden van Nuts Neut raakt, onthoudt de Beschermheer zich van een oordeel over dit duivelse dilemma ... Ik heb overigens wel met grote instemming kennis genomen van de expliciete mededeling dat deze democratische uitspatting van het Regentschap geen precedentwerking zal hebben ... tot in lengte van jaren ... neen, sterker, tot in den eeuwigheid.
Met hartelijke groeten,
Ton.”*

Volgens mij is het nu gelukkig wel over met die democratische experimenten ... Overigens juich ik daarentegen de creatieve zelfwerkzaamheid die tegenwoordig van de leden van de Sociëteit wordt verwacht, zeer toe! Zeker wanneer die min of meer wordt opgelegd ... Het moet wel een uiterst slimme Regent zijn die dat heeft bedacht ...!

Mijn tweede observatie:

Het nieuw samengesteld Regentendom laat tegenwoordig, ik meen meer dan vroeger, ruimte voor competitie. Dat past misschien wel bij deze tijd, maar de kardinale vraag is: past die competitie ook bij Heren in achterstand-situaties ... hoe gaan die met deze uitdaging om? Kunnen ze daar eigenlijk wel mee omgaan? Wordt het niet uiterst problematisch wanneer de één uitnemender geacht moet worden dan de ander? Bij de pub-quiz gaat alles buitengewoon gecontroleerd: alles op één avond, in één ruimte, twee zeer ervaren quizmasters, geschikte onderwerpen, voldoende drank én steeds voortreffelijke juryleden. Maar stel ... je laat ze zonnebloemen groeien in hun eigen tuin en de langste met de meeste potentie wint ... (?). Deze prestigieuze competitie vindt plaats op verschillende locaties, veelal moeilijk toegankelijk, over een langere periode van maar liefst enkele maanden ... Zal de heer zich dan nog als Heer blijven gedragen?

Op zaterdag 26 augustus 2017 ontvingen we een mailbericht van dezelfde Regent met als onderwerp: “Fraude ontdekt!”.

Je voelt een stomp in je maag, een mes in je rug, je hart breekt. Het blijkt dat één van de leden ... zijn naam is nu even niet belangrijk ... ondanks de zorgvuldige controle door de Regenten, handmatig gemeten én berekend volgens de neuskruismethode, die is gebaseerd op de driehoeksmethode, uiteindelijk door het scherpe oog van de Regent-Senior door de spreekwoordelijke mand is gevallen.

Ik heb er behoefte aan om hier in mijn rol als Beschermheer de mail voor te lezen die ik anderhalf uur later heb teruggestuurd:

*“Hallo Rob,
Gistermiddag teruggekomen van een heerlijke vakantie in Korea, schrik ik hevig van dit zeer verontrustende bericht ...! Dat mensen tot veel, tot bijkans alles, in staat zijn, is bekend, zeker in de competitive sfeer die tegenwoordig dominant is geworden en zelfs tot in de sociëteit is doorgedrongen, maar dat een Heer die tot voor kort als oud Regent door het leven ging, zich al ►*

*evenmin kan inhouden, is meer dan schokkend! Dat verandert mijn kijk op de wereld en die van de Heer ... De vraag is wat dat voor v/h Nuts Nut betekent ... Kan het Regentendom nog wel een uitdaging uitschrijven zonder dat de Heer op onoirbare wijze aan verlokkingen ten ondergaat ... Is de appel door een zonnebloem vervangen? Het enige positieve aan deze nieuwe realiteit is dat hiermee weer stof voor het Kerstdiner wordt gegeven ;-). Ik zal daarom toch een kaarsje voor de zondaar opsteken ...
Met hartelijke groeten,
Ton."*

De zondaar heeft overigens in september een zeer indrukwekkende bekentenis afgelegd, waarin hij zijn drijfveren toelicht –*het komt er in mijn woorden, kort samengevat, op neer dat het niet meevalt als teruggetreden verlicht despoot te leven zonder dat je voortdurend midden in de schijnwerpers staat*-, waarin hij ruimhartig vergiffenis vraagt en waarin hij tenslotte er toch weer een jezuïtische draai aan geeft door te stellen dat hij eigenlijk tijdens het GroenGala toch nog een keer op het bankje mag staan omdat hij aanspraak maakt op de prijs voor de zonnebloem met de meeste bloemen. Kijk, als Rooms Katholieke jongen kan ik van zo'n mooi geformuleerde biecht enorm genieten ... ik zou zeggen, waarde nuntius, op grond van de Rooms Katholieke Genadeleer: absolutie zonder penitentie! Hij is mijn kaarsje absoluut waard geweest ...!

Voordat ik namens mijn Andere Ik door het stof ga, mijn derde en laatste observatie:

Er is gelukkig dit nieuwjaar weer een mooie kaart met de afbeelding van onze geliefde leiders verschenen met de inspirerende tekst: *"De Regenten geven u alvast het goede voorbeeld, en wensen u een zonnig 2018 toe"* en dat terwijl twee Regenten en de Assistent de Regent-Senior in een rolstoel door de sneeuw sjouwen. Ik vroeg mij wel af welk voorbeeld de Regenten precies voor ogen hebben ... (?). Ik houd het er maar op dat zij groot voorstander zijn van meer mantelzorg binnen deze Sociëteit, *je zou het in uw geval ook 'herenzorg' kunnen noemen*. Met het klimmen der jaren lijkt mij dat ook een voortreffelijk idee! *Een slimme ouder wordende heer, kan immers in de toekomst niet zonder andere heren meer ...!*

Dan tenslotte, ik heb u gezegd nog door het stof te zullen gaan ... niet als uw Beschermheer ... natuurlijk niet ... maar in mijn nevenfunctie, als burgemeester. In een mail die we via de Regent met ongekende vooruitzichten ontvingen, heeft Feith (E) in bewoordingen die niets te raden overlieten, zijn beklag gedaan over het ongeoorloofd onderhoud aan het plantsoen onder verantwoordelijkheid van de gemeente Olst-Wijhe. Hij spreekt over *"een brute aanranding van ons geliefde plantsoen", "groenverkrachters", "snoeilusten"* en dat allemaal in september, nog ruim voordat #MeToo in oktober viraal ging. Hij meldt verder dat hij het wat lastig en delicaat vindt, omdat, ik citeer: *"onze beschermheer uiteindelijk verantwoordelijk is voor ALLES wat in onze gemeente gebeurt"*. Vervolgens zie je dat het Hoofd Heggen Snoeier niet voor niets de Slimste Mens is. Hij stelt immers aan het eind van zijn mail: *"Wellicht ligt hier een mooie mogelijkheid om onze, magere, kas op slinkse wijze te spekken?"*.

U begrijpt dat deze mail mij diep raakte en ik onmiddellijk dacht aan de inzet van slachtofferhulp. Gelukkig las ik in de mail van de bekende Regent ook: *"PS3 U hoeft niet te reageren op deze mail. Uw Regenten regelen veel, zo niet alles, en hebben ook dit op hun bordje"*. Ik heb de adviseurs van de Veiligheidsregio dit citaat voorgehouden als uitmuntend voorbeeld van crisiscommunicatie. Bewonderenswaardig hoe hier door de Regent vertrouwenwekkend olie op de golven wordt gegooid... *"U hoeft niet te reageren ..."* Magistraal! Dat zou op twitter vaker moeten gebeuren ...

Wel, laat ik in reactie op het Hoofd Heggen Snoeien vooropstellen dat deze kwestie helemaal niet lastig of delicaat hoeft te zijn. *"De verantwoordelijke voor ALLES wat er in de gemeente gebeurt"*, is immers mijn Andere Ik. En die Andere Ik heeft de Regent met ongekende vooruitzichten bericht dat hij heel goed begrijpt dat nu de haag, notabene onder verantwoordelijkheid van de gemeente, is verwond ... en daarmee ook de Herensociëteit ... en elk afzonderlijk lid daarvan ... er tijdens het GroenGala op gepaste wijze wordt stilgestaan bij het treurniswekkend incident. Dat is ook gebeurd. Ik kon er helaas zelf niet bij zijn, omdat ik op uitnodiging van ene Jolmer Versteeg werd verwacht bij de terugkomavond van het prachtige theaterspektakel 'Operatie IJssellinie' ... Ik heb van de Regent begrepen dat mijn mail tijdens het GroenGala is voorgelezen ... dus dat weet u allemaal nog. In de mail van mijn Andere Ik zegt deze dat de Beschermheer er in maart nog op zal terugkomen. Dat doe ik nu dus graag en, nadat ik u, namens mijn Andere Ik, opnieuw excuses aanbied en plechtig beloof dat de gemeente in het vervolg geen vinger meer naar het plantsoen zal uitsteken, bied ik u namens de gemeente graag mest aan, die er zeker toe zal bijdragen dat de haag in het komende voorjaar weer dat prachtige, bloeiende decor kan bieden van ons aller bekoorlijke Willy Dobbplantsoen! ►

Ik sluit af. Ik heb er behoefte aan mijn speciale dank uit te spreken in de richting van de Regent waarmee ik in nauw contact sta en met wie ik alles kan delen, u weet inmiddels wel, de Regent met ongekende vooruitzichten ... *ik ken ze in ieder geval nog niet* ...

Mag ik mij in uw gezelschap één serieuze opmerking veroorloven? In ernst. Het zijn voor de Sociëteit, opnieuw, turbulente jaren geweest. Ik ben zeer onder de indruk van de wijze waarop de Regenten, in nieuwe samenstelling, leiding hebben gegeven en de Sociëteit weer in rustiger vaarwater hebben gebracht. Dat geeft vertrouwen en verdient ons aller applaus. ■